

Frivillighedspolitik vedtaget 11. december 2012

Indholdsfortegnelse

- Indledning
- Lovgrundlag
- Formål
- Centrale begreber
- Frivillig indsats
- Frivillig organisation
- Frivilligt socialt arbejde
- Visioner og målsætning
- Tavshedspligt
- Økonomi
- Kriterier
- Grænsedragning
- Frivilligråd
- Inspiration/information til frivillige
- Kontaktmøde
- Hjemmeside
- Administration
- Annoncering
- Ansøgning
- Kontaktperson
- Redegørelse
- Konsekvenser
- Revidering af frivillighedspolitik

Indledning

I Danmark har vi en stor og lang tradition for frivilligt socialt arbejde, og selv om den offentlige velfærdsindsats i dag er meget udbygget, er den offentlige indsats ikke tilstrækkelig til at løse alle problemer.

Den offentlige sociale indsats udspringer typisk af lovgivningen, hvor kommunerne både har pligt til og ansvar for at varetage opgaverne.

Det frivillige sociale arbejde udspringer derimod af et frivilligt ønske om at hjælpe på et nærmere bestemt område.

Styrken i det frivillige sociale arbejde ligger først og fremmest på områder, hvor indsatsen ikke drejer sig om at løse økonomiske, men menneskelige behov, og hvor indsatsen ikke kræver professionalisme, men nære menneskelige relationer baseret på engagement og livserfaring.

Lovgrundlag

Lov om social service §18:

Stk. 1. Kommunalbestyrelsen skal samarbejde med frivillige sociale organisationer og foreninger.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal årligt afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Stk. 3. Rammerne for samarbejdet fastlægges af den enkelte kommunalbestyrelse.

Stk. 4. Socialministeren fastsætter retningslinjer for kommunalbestyrelsens indsendelse af redegørelser om den lokale udvikling i det frivillige sociale arbejde og retningslinjer for den centrale opfølgning.

Formål

Formålet med udarbejdelse af en frivillighedspolitik er

- at skabe faste rammer for et tæt samspil mellem kommunen og de frivillige foreninger
- at fastlægge objektive fordelingskriterier for fordeling af § 18-midlerne
- at understøtte og skabe gode betingelser for det frivillige sociale arbejde
- at motivere de frivillige sociale foreninger til at arbejde for forbedring af livskvaliteten for borgerne

Centrale Begreber

I det følgende redegøres nærmere for centrale begreber, der anvendes om frivilligt sociale arbejde. Det drejer sig om “frivillig indsats”, “frivillige organisationer og foreninger” samt “frivilligt socialt arbejde”.

Frivillig indsats

En “Frivillig indsats” er en indsats, der

- er frivillig, dvs. udføres uden fysisk, økonomisk eller retlig tvang. Personen har selv valgt opgaven.
- er ulønnet. Dog kan der ydes godtgørelse for omkostninger, som er forbundet med det sociale arbejde
- udføres for andre end familie og slægt
- er uegennyttig, dvs. er til gavn for andre end en selv
- er af formel karakter, dvs. foregår inden for rammer af en organisation, forening eller anden form for organisering, projekt el.lign.

Frivillig organisation

En frivillig organisation har følgende karakteristika:

- Et frivilligt grundlag, dvs. at grundlaget ikke er fastsat i lovgivningen, og at organisationen kan beslutte at nedlægge sig selv
- Et almennyttigt (non-profit) formål, dvs. at et eventuelt overskud ikke må udloddes til organisationens stiftere, medlemmer eller andre
- Den frivillige indsats er en væsentlig del af organisationens grundlag. Mindstekravet er, at bestyrelsen yder en ulønnet, frivillig indsats.

Frivilligt socialt arbejde

At det frivillige arbejde er ”socialt” betyder, at det er til gavn for andre.

Arbejdet skal bidrage til forebyggelse, løsning eller lindring af sociale eller sundhedsmæssige problemer i bred forstand.

Frivilligt socialt arbejde er opgaver, der retter sig mod alle aldersgrupper i vort samfund. Eksempler herpå er:

- aktiviteter for fysisk/psykisk handicappede
- selvhjælpsgrupperarbejde- være- og kontaktsteder
- krisecentre

- telefonrådgivning/-kæder
- transport
- informations- og oplysningsvirksomhed
- aktiviteter, der skaber sundhed og trivsel
- netværksaktiviteter
- patientforeninger
- rådgivningscentre
- pensionistforeningsarbejde
- ældreorganisationer
- integrationsarbejde, o.s.v.

Begrebet frivilligt ”socialt” skal forstås meget bredt, idet det ”sociale” ikke indgår i formålsparagraffen for mange frivillige organisationer på trods af at de yder en stor social indsats. Det bør således være det konkrete arbejde og de faktiske forhold der afgør om arbejdet anses som ”socialt”, og dermed også inkluderet som mulige modtagere af § 18 midler m.v..

Visioner og målsætning

Billund Kommune vedkender, at det frivillige arbejde er en vigtig og nødvendig medspiller i forhold til den samlede sundhedsindsats.

Samarbejdet med frivillige organisationer spiller en vigtig rolle i indsatsen for at skabe de bedst mulige livsvilkår for kommunens borgere.

Det frivillige arbejde er til glæde for såvel frivillig som modtager.

Det er Billund Kommunes ønske, at det frivillige arbejde favner bredt og dermed er med til at skabe livskvalitet for så mange borgere som muligt.

- Det er Billund Kommunes ønske, at de frivillige foreninger spiller en offensiv rolle i den samlede sundhedsindsats.
- Den kommunale indsats suppleres af frivilligt socialt arbejde i aktivitets-/dialogdelen med borgerne. Dette foregår i den fælles erkendelse af, at vi deler ansvar for vore medborgere, der har brug for en håndsrækning på mange niveauer.

Billund kommunes overordnede målsætning for frivillighedspolitikken på det sociale område er

- at skabe vilkår og forhold, der kan medvirke til at styrke den samlede indsats for de sårbare grupper i lokalsamfundet.
- at samarbejdet mellem Billund Kommune og frivillige sociale foreninger og organisationer bliver så forankret, at det forløber let, naturligt og ukompliceret.
- at kommunen – ved konkrete og specielle situationer – drøfter eventuelle muligheder for iværksættelse af supplement til de kommunale foranstaltninger med de frivillige foreninger/organisationer. Dialogen forventes i stort omfang, af ske via mellemkomst med frivilligrådet.
- at dynamikken i samarbejdet afspejler sig ved, at der er midler til nye aktiviteter

Tavshedspligt

Offentlige ansatte er pålagt tavshedspligt med hensyn til de enkelte borgere. Mange frivillige organisationer har ligeledes fastsat regler for tavshedspligt. I det samarbejde, som typisk vil opstå i betjeningen af en fælles

gruppe, vil der helt naturligt også blive opbygget en pulje af fælles viden.. Det er vigtigt at udnytte denne viden, såfremt den pågældende borger accepterer dette. I den udstrækning frivillige deltager som ”bisiddere” for borgere, vil den frivillige få en viden, der gør at vedkommende bør være omfattet en selvpålagt moralsk eller etisk tavshedspligt.

Økonomi

Som det fremgår af definitionen på at være frivillig, er der tale om en ”gratisydelse”. Der kan dog i forbindelse med udførelsen af den frivillige indsats opstå udgifter, der kan søges dækket af kommunens midler til støtte af frivilligt socialt arbejde.

Social- og Sundhedsudvalget træffer en gang årligt, i november/december måned, beslutning om fordelingen af midler til støtte for frivilligt socialt arbejde med lokal eller regional forankring.

Social- og Sundhedsudvalget inddrager gennem høring Frivilligrådet i fordeling af midlerne.

Midlerne i puljen fordeles til såvel eksisterende aktiviteter som til iværksættelse af nye aktiviteter herunder engangsaktiviteter

Midlerne til Frivilligt socialt arbejde bliver hvert år fremskrevet med KL’s prisfremskrivning.

De bevilgede midler bliver overført til den frivillige organisations bankkonto i løbet af 1. kvartal det efterfølgende år.

Ubrugte midler overføres til næste års pulje.

Kriterier

§ 18-midlerne fordeles til foreninger eller grupper, som udfører frivilligt socialt arbejde.

Kriterierne for tildeling af § 18-midler er, at midlerne

- skal bruges til fordel for socialt svage
- skal være medvirkende til at skabe bedre livskvalitet og være til glæde for borgerne
- skal være med til at skabe sundhed og trivsel
- skal bruges til forebyggende foranstaltninger
- skal bruges til gavn for borgere i Billund kommune. Den frivillige indsats kan dog rent fysisk foregå udenfor kommunens grænser.

Grænsedragning

Da der til stadighed sker en opgaveglidning mellem den Kommunale ”opgave” og det frivillige arbejde, bør Kommunen udarbejde et materiale der beskriver grænsedragningen. Dette bør ske både af hensyn til de ansatte og de frivillige, så konflikter imellem ansatte og frivillige undgås. I dette materiale bør også regler omkring samarbejde/tavshedspligt beskrives, ligesom der bør være en køreplan for løsning af eventuelt opståede konflikter.

Inspiration/information til frivillige

Frivilligråd

Billund Kommune har for at styrke det frivillige sociale arbejde vedtaget at oprette et frivilligråd efter reglerne i Lov om social service § 18 stk.3.

Formålet med Frivilligrådet er at styrke, støtte og udvikle det frivillige sociale arbejde og vilkårene herfor i Billund Kommune, samt virke som samtalepartner og inspirator for Byrådet og Social- og Sundhedsudvalget i forbindelse med forslag til og udmøntning af Billund Kommunes Frivillighedspolitik.

Frivilligrådet er det formelle forum for samarbejdet mellem de frivillige sociale organisationer og kommunen, som kan sikre at de frivillige organisationers interesser og erfaringer bliver inddraget i kommunens arbejde.

Overordnet består Frivilligrådets arbejde i at

- deltage i udviklingen af den frivillige sociale indsats
- udgive en social vejviser over de frivillige tilbud i kommunen
- arrangere og koordinere aktiviteter og temadage/uddannelse for de frivillige sociale organisationer
- aktivt udbrede kendskabet til frivillige sociale aktiviteter i lokalmiljøet

Frivilligrådet har udelukkende høringskompetence i forhold til kommunens sagsbehandling. Det betyder at

- Frivilligrådet spørges i kommunale sager, der vedrører den frivillige sociale indsats
- Frivilligrådet kan indstille ansøgere af økonomisk støtte til frivilligt socialt arbejde (§18 midlerne)
- Frivilligrådet har ingen beslutningskompetence med hensyn til at give økonomisk støtte til frivillige sociale organisationer.

Kontaktmøde

Social- og Sundhedsudvalget har en forventning om, at frivilligrådet en gang årligt tager initiativ til et arrangement for alle frivillige organisationer (kontaktmøde). Indhold og planlægning foretages af Frivilligrådet. Evt. kan forslag til indhold indhentes fra foreningerne/Social- og sundhedsudvalget inden mødet.

Hjemmeside

På Billund Kommunes hjemmeside er der oprettet en særlig side vedr. Frivilligt Socialt arbejde.

På denne side findes oplysninger som f.eks. Frivillighedspolitik, fordeling af § 18-midler, links til nyttige web-adresser og lignende oplysninger af interesse for Frivillige Sociale foreninger.

Administration

Administration af § 18 ordningen varetages af Voksenafdelingen, der også stiller sekretærbistand til rådighed for Frivilligrådet.

Annoncering

Dato for ansøgningsfrist i forbindelse med § 18 midler samt afholdelse af kontaktmøde annonceres i lokale ugeaviser og på Billund kommunes hjemmeside www.billund.dk

Ansøgning

For at sikre, at den enkelte ansøgning indeholder de relevante oplysninger, er der udarbejdet et ansøgningsskema, der findes på Billund Kommunes hjemmeside www.billund.dk. Ansøgningsskemaet kan også rekvireres ved henvendelse til Erhardt Fisker på mail-adresse ef@billund.dk eller pr. tlf. 79-72 7392.

Ansøgningen skal som minimum indeholde:

- Foreningens/projektlederens navn og adresse
- Navn på kontaktperson
- Angivelse af beløbsstørrelse, der søges om
- Angivelse af, hvad det ansøgte beløb skal bruges til
- CVR-nummer som kan bruges ved evt. udbetaling af tilskud
- Antal deltagere/brugere fra kommunen.
- Oplysning om, hvorvidt der er søgt midler andre steder.

Ansøgningen skal inden ansøgningsfristen sendes til:

Billund kommune,
Social- og Sundhedsforvaltningen
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted
Att.: Erhardt Fisker

Har du spørgsmål i forbindelse med ansøgning om midler til frivilligt socialt arbejde, er du velkommen til at kontakte Erhardt Fisker på tlf. 79-72 7392 eller pr. mail ef@billund.dk

Redegørelse

De foreninger/organisationer/projekter, som modtager § 18-midler skal det efterfølgende år inden den 1. april indsende regnskab, underskrevet af ansøgningsansvarlige, samt indsende en kort beskrivelse af, hvordan midlerne er brugt.

Konsekvenser

Hvis midlerne ikke er brugt til det ansøgte formål, eller hvis der er midler i overskud efter afholdelse af udgifterne til det ansøgte formål, skal de resterende midler tilbagebetales til kommunen. De tilbagebetalte midler vil herefter blive lagt oven i puljen ved næste års fordeling af § 18-midler.

Revidering af frivillighedspolitik

Revidering af frivillighedspolitikken skal finde sted hvert 4. år, næste gang i 2016.